

PORANNĄ

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

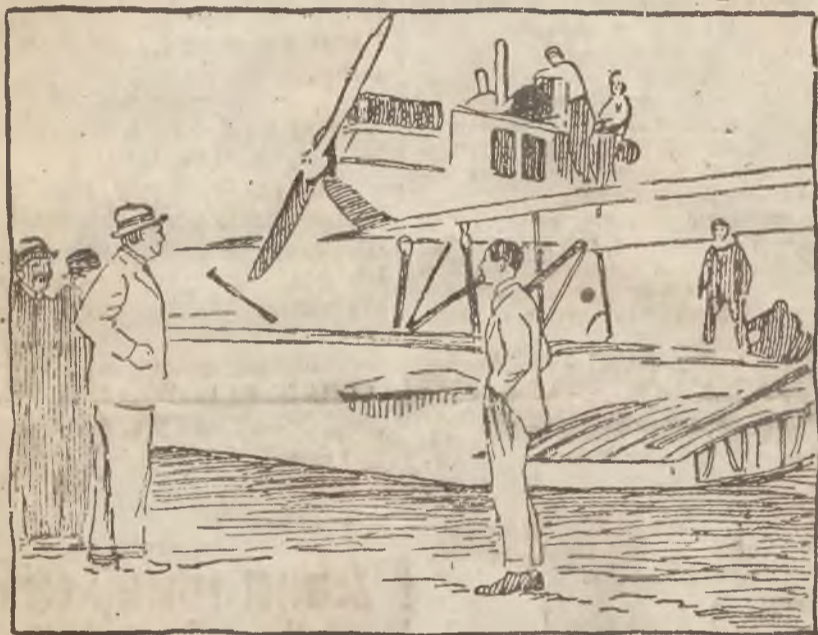
Nr. 7118.

Lwów, środa, 9 lipca 1924.

Rok XV.

Sprawcy potwornego zamachu na Lwów staną przed sądem doraźnym.

„LATAJACA ŁÓDZ” AMUNDSENA.

Znany, niestrudzony badacz okolic podbiegunowych Amundsen, przygotowuje się obecnie do lotu na biegun północny zapomocą specjalnie skonstruowanego aparatu, mogącego w razie potrzeby pływać po morzu. Niestety, wyprawa napotyka na liczne trudności finansowe i Amundsen obawia się, że ubiegnie go lepiej pieniężnie wyposażony rywal Włoch Locatelli, który również wyrusza do bieguna.

W obronie bytu prasy polskiej.

Czas uregulować sprawę najbliższej przyszłości słowa drukowanego gdyż sytuacja obecna jest nie do zniesienia.

Lwów, 7. lipca.

Prasa polska, mimo względnego ustalenia się waluty, przeżywa nadal ciężkie przesilenie, wyrosłe na gruncie stosunków poprzednich, które obecnie domagają się szybkiej a radykalnej rewizji, jeśli byt tej prasy nie ma znów zawisnąć na włosku. Do takiego kryzysu przyczyniają się również płace w drukarstwie.

Jednym z dziwolągów, wyrosłych na skutek panującego chaosu gospodarczego, jest podstawowa i najniższa płaca tygodniowa rzeczowego składacza, wynosząca w Warszawie np. 153 milj. marek, dochodząca do zawrotnych cyfr, gdy ta płaca zostanie zastosowana do mazyńskiego składacza gazetowego, pracującego w nocnych godzinach.

Ta nadmiernie wysoka stawka płacy w Warszawie zjawiała się jako

skutek stosowania pełnego dodatku wyrównawczego komisji statystycznej, oraz błędnego postępowania rządu dawniej przy rozdawaniu zamówień na roboty państwowe graficzne. Zakłady Graficzne zamiast szukać pracowników wśród Polaków, wracających z Rosji lub z zakładów wiedeńskich, podkupywały fachowy personel w warszawskich zakładach prywatnych, dając po 100 proc. więcej ponad istniejące płace i przez to znakomicie przyczyniły się do tego zła, jakie obecnie należy wspólnym wysiłkiem odrobić.

Obecnie po przeliczeniu na złote skala płac składacza w Państwie przedstawia się następująco:

Warszawa płaci 85 zł. tygodniowo, Lwów 58 zł., Kraków 57, Poznań 39.5, Łódź 32 zł. Dla porównania wystarczy powiedzieć, że np.

płaca składacza w Paryżu, przeliczona według kursu dnia, osiąga zaledwie naszą stawkę łódzką, zaś w Berlinie — naszą stawkę poznańską.

I jak się tu dziwić, że nasze codzienne periodyczne wydawnictwa są droższe od zagranicznych, zaś druk książek zaczyna poważnie uciekać za granicę. Trzeba temu konieczne zaradzić!

Nastroje wśród warstw pracowników przemysłu graficznego są jednak niewesołe, pomimo tych zarobków, gdyż nadmiernie wygórowane stawki zabijają tempo pracy i powstrzymały całkowicie rozwój tego przemysłu w Warszawie. Nawet arystokracja zecerska, składacze gazetowi maszynowi, otrzymujący najwyższe płace ze wszystkich, wiedzą, że źle się dzieje na rynku, bo coraz większe odsetki muszą płacić na bezkondycyjnych. Gdy tymczasem, ustalenie racjonalnego, opartego na zdrowej kalkulacji, jak to już zrobiono w innych przemysłach, minimum płacy zapewni zatrudnienie wszystkim bezkondycyjnym, a nawet podniesie przeciętną wynagrodzenia, przy odpowiedniej wydajności pracy i ożywieniu wszystkich warsztatów tego przemysłu w Warszawie.

5. lipca b. r. skończył się termin obowiązującej umowy; teraz jest czas do przeprowadzenia ścisłej kalkulacji w złotych i ustalenia takich płac i warunków, aby fachowy i uzdolniony pracownik, zarabiał nie na utrzymanie bezkondycyjnych, ale dla swej rodziny i swej przyszłości, aby przemysł graficzny nie zamierał, lecz rozwijał się, służył rozkwitowi nauki, kultury i sztuki polskiej. Nie wątpimy, że Rząd wejrzy sanacyjnym okiem i w tę dziedzinę życia i zaleci odnośnym czynnikom aby dopomogły do przeprowadzenia ścisłej kalkulacji, zasadniczej płacy w złotych dla przemysłu graficznego, kalkulacji, którą ma stanowić o śmiereci lub rozwoju tego przemysłu w Państwie.

I dla p. Komisarza Oszczednościowego ta sprawa, zasadniczej stawki płacy w stolicy, w przemyśle graficznym, nie powinna być obojętna. Trzeba zaznaczyć, że Państwo posiada wielką ilość zakładów

graficznych we własnej administracji, jako to: Państwowe Zakłady Graficzne, Drukarnia państwowa, Drukarnia wojskowa, Poczta i t. p., które nie ustalają przecie dla siebie minimum płacy, tylko biorą tę stawkę, jaką ustalili na rynku prywatny przedsiębiorca.

Tutaj nie można się pocieszać tem, że są niższe stawki na prowincji i tam chwilowo można taniej skalkulować jakąś robotę, bo jeśli pozostanie w stolicy ta nieuzasadniona niczem wysokość płacy, to i prowincja będzie miała z tego los i dążenie do wyrównania zarobków pracownika wżwyż przy odpowiedniej koniunkturze.

Sprawa jest ważna i trudna, ale przy zgodnym wysiłku i dobrej woli wszystkich zainteresowanych czynników, można ją pomyślnie i dla ogólnego dobra załatwić.

Powinno być zwołane z inicjatywy ministerjum pracy zebranie, w którym powinni wziąć udział przedstawiciele wszystkich ministerjów zainteresowanych, przedstawiciele pracodawców i pracowników przemysłu graficznego, związków wydawców i księgarzy, syndykat dziennikarzy, towarzystwo literatów i dziennikarzy, sfery sejmowe i polityczne, aby uchwały takiego zebrania i opinie miały całkowitą powagę, zapewnioną u całego społeczeństwa, aby nie łatwo było uchylić się od wykonania ich komotwiek, gwoli doraźnych zysków osobistych.

Prasa, to jest dziennikarze i wydawcy, są najbardziej powołani do wzięcia jaknajwiększego udziału w rozpatrywaniu tej sprawy, gdyż od pomyślnego i sprawiedliwego jej załatwienia w znacznej mierze zależy dalszy i pomyślny rozwój prasy w Polsce.

TERAZ Z KOLEI UBOLEWA
RZĄD WŁOSKI..

Białogród, 7 lipca. (Tel. G. P.). Włoski charge d'affaires wyraził ministrowi Nincieczowi słowa ubolewania rządu włoskiego z powodu wypaków, jakie zaszły 2. lipca na granicy włosko-jugosłowiańskiej.

Wielkie Konkursy Hippyckie

urządzone staraniem 14. pułku ułanów Jazłowieckich

odbędą się w dniach 7. i 9. lipca na własnym torze na JAZŁOWCU każdorazowo o godzinie 15-tej.

CENY MIEJSC: Łoża 15 Zł. — I-sze miejsce siedzące 3 Zł. II-gie miejsce siedzące 2 Zł. — Miejsce stojące 1 Zł.

Niemieckie bredzenia o „irredencji germańskiej“

Uczcili przyjęcie noty o rozbrojeniu pieśnią „Deutschland über alles“ i wymyślaniem na „ucisk braci w oderwanych prowincjach“.

Berlin, 30. czerwca.

(N) Wczoraj w godzinach przedpołudniowych przedstawiał parlament niemiecki niezwykle obraz. Przeszło 700 delegatów, reprezentujących wszystkie prawie partie niemieckie, zjawilo się w sali plenarnej, celem ogłoszenia protestu z okazji pięciolecia traktatu wersalskiego, narzuconego pokonanym Niemcom.

Na ławie rządowej zajęli miejsce kanclerz dr. Marx, oraz ministrowie dr. Stresemann, Luther, Larzes, Brauns, Gessler i Hamm.

Po zagajeniu przez wiceprezesa Izby dra Riesera zabrał głos poseł prof. dr. Kahl, który m. i. oświadczył, że Niemcy w wojnie 1914 r. nie ponoszą żadnej winy (!!) a osądzenie ich o wywołanie wybuchu wojny światowej jest zwykłym wymysłem wrogów. (!).

Główny referat wygłosił znany hakatys a prof. Hoetsch przypominając ogrom pracy niemieckiej, dokonanej na rujejach w chodnikach które obecnie znajdują się w rękach polskich. Na ód niemiecki nie ściepi na dłuższy okres odcięcia ziem niemieckich za pomocą „polskiego korytarza i zdegradowania Gdańska do rzędu małych miasteczek. Pozdrawiamy naszych braci, jęczących w polskiej niewoli; są oni i pozostaną zawsze „Germania itredenta“ i my zostaniemy im wierni po wiek wieków.

Po przemówieniu jeszcze kilku innych mówców zakończono uroczystą akademję odśpiewaniem

„Deutschland, Deutschland über alles“.

Podobne obchody odbyły się we wszystkich większych miastach niemieckich przy udziale władz i różnych instytucji rządowych.

Charakterystyczne, że działo się to w dniu przyjęcia noty sprzymerzonych o kontroli rozbrojenowej i po solennych zapewnieniach zachowania pokoju!

Niemiecka praca nad „rewanżem na morzu“.

ZAGADKOWY „ZJAZD ADMIRALÓW“ W HANNOWERZE.

Lwów, 8 lipca.

Ścisła obserwacja powojennego życia Niemców stwierdza, że pracują oni na każdym polu niezwykle tajemniczo. Zasadniczą niłą systemu pracy niemieckiej jest chęć zamaskowania przed najróżniejszymi komisjami kontrolnymi koalfiantów właściwych celów i kierunku rozwoju techniki i przemysłu obecnych Niemców.

Należy tu zwrócić m. i. uwagę na wysiłek w celu odbudowy niemieckich sił morskich.

Po znieszeniu przez zwycięską entente wojennej floty morskiej Niemiec i spensjonowaniu korpusu oficerów w marynarce w admirałskich głowach nie zamarta myśl rychłego odwetu. Całemi siłami wpływały do biurków ministrów ciekawe memorjały, w jaki sposób należałoby obchodzić paragrafy traktatu i klauzuli rozbrojeniuwch pozyskać dla Niemiec flote wojenną.

Wreszcie znalazł się może przyszły „mał opatrnościowy“ dla morskiego rozbójnictwa niemieckiego — niejaki Nolte, starszy radca rządowy. On to zwołał na sierpniu do Hannoveru konferencję przedstawicieli wszystkich niemieckich handlowych związków morskich. Najdziwniejszym jest zaproszenie

wszystkich rezerwowych admirałów b. floty cesarskiej. Cały zaś korpus oficerów marynarki niemieckiej konferencją tą jest do żywego zainteresowany.

I może charakter tej konferencji mógłby być zupełnie handlowy, gdyby nie ów ciekawy szczegół zaproszenia rezerwowych admirałów i przedstawicieli wojennej floty niemieckiej. Właśnie osoby te każą słuszenie wnioskować, że konferencja ta będzie miała zupełnie inny charakter niż handlowy. — Powszechnie wiadomo, że właśnie z kadr dawnej cesarskiej armji niemieckiej pochodzi i wyłania się główna inicjatywa odwetu Niemiec.

Przypuszczając zatem należy, że sierpniowa konferencja morską jest fikcją handlową, pod której płaszczykiem kryje się zupełnie wyraźnie pogotowie wojenne niemieckich sił zbrojnych morskich.

Wolanie zaś do tej akcji „handlowej“ admirałów ma charakterystyczne podłoże, gdyż — (w przeciwieństwie do naszych emerytów wojskowych) — admirałcja niemiecka rekrutuje się z junkrów bogatych, a więc o żadnej pomocy materialnej w zatrudnieniu ich przy rozbudowującej się flocie handlowej Niemiec mowy być nie może. Są tedy cele wyraźnie przeciwne.

„Strapiiony“ Macdonald daje zadośćuczynienie Herriotowi.

NIE SPODZIEWAŁ SIĘ, IŻ NAROBI TAKIEGO BIGOSU.

Paryż, 7. lipca. (Tel. G. P.). Ambasador angielski Creve zawiadomił Herriota, że Mac Donald podejmuje się osobiście notyfikować wszystkim państwom zaproszonym na konferencję, iż nie zamierzał nigdy zwiazywać osoby Herriota z poglądami ogłoszonymi na wyłączenia odpowiedzialność rządu angielskiego. Herriot zgodził się na takie załatwienie sprawy.

Londyn, 7. lipca. (Tel. G. P.). Mac Donald wyjechał wczoraj wie-

czorem do Chequers. Premier wy-daje się być mocno strapionym. — Prasa ubolewa z powodu nieporozumienia z okazji memoriału angielskiego, dołączonego do zaproszeń na konferencję londyńską i stwierdza, że ubolewania godnym jest, iż Foreign Office nie zakomunikowało treści memoriału poprzednio rządowi francuskiemu. Obserwator sądzi, że gdyby to było nastąpiło, wówczas udałoby się uniknąć napięcia ostatnich dni.

Krwawe starcia pod Wiedniem.

Wiedeń, 7. lipca. (Tel. G. P.). Wczoraj popołudniu przyszło w Klosternuburg do krwawych starć między demokratami a narodowymi

sojalistami. Wywiązała się strzelanina. Padło około sto strzałów. — Rannych jest 11 osób, w tem dwie ciężko.

„REPUBLIKAŃSKIE“ MASKOWANE PIKELHAUBY.

Berlin, 7. lipca. (Tel. G. P.). Jak donoszą dzienniki, w Riesenburgu

odbyła się wielka dwudniowa pro-czystość republikańska, na którą przybyły tysiące mieszkańców z Prus wschodnich i zachodnich.

ZAWODY HARCERSKIE W WARSZAWIE.

Warszawa, 7. lipca. (Tel. G. P.). Wczoraj o godz. 5 popołudniu w parku Sobieskiego w obecności p. Prezydenta Rzeczypospolitej odbyły się zawody i popis publiczny harcerek. Po zawodach odbyła się ceremonia wręczenia odznak honorowych i nagród sportowych.

LAFOLLETTE DESYGNOWANY NA KANDYDATA.

Cleveland, 7. lipca. (Tel. G. P.). Konwent stronnictw postępowych wyznaczył senatora Lafollette'a jako kandydata na stanowisko prezydenta Stanów Zjedn.

PRAWOSŁAWIE WYCOFUJE SIĘ Z PALESTYNY.

Jeruzolima, 7. lipca. (Tel. G. P.). Głowa wszechrosyjskiego synodu zagranicą Antoni przybył do Jeruzolimy celem sprzedania dóbr i wydzierżawienia tutejszych posiadłości rosyjskiego synodu, gdyż położenie finansowe kościoła rosyjskiego w Palestynie stało się nie do utrzymania.

HISZPANIE CHCA SKOŃCZYĆ Z MAROKKIEM.

Madryt, 7. lipca. (Tel. G. P.). W związku z przewidywanymi rozstrzygnięciami działaniami w Maroku, gen. Castro mianowany został głównodowodzącym wojsk hiszpańskich w Ceucie.

STRAJK BUDOWLANY W LONDYNIE.

Londyn, 6. lipca. (Tel. G. P.). Rozpoczął się tutaj strajk robotników budowlanych.

Zamiast relikwji carów, tylko palec kobiecy.

Moskwa, w lipcu.

Rosyjska prasa emigracyjna zaprzecza wiadomości (która powtórzyliśmy przed kilku dniami) podanej przez francuskiego generała Janina, byłego komisarza generalnego rządu francuskiego przy antysowieckiej armji rosyjskiej w Syberji, co do losów prochów rodziny carskiej. Jak wiadomo, generał Janin podał w „Matin“, że prochy Mikołaja II. oraz jego rodziny zostały przywiezione przez niego do Francji, oddane przedstawicielowi wielkiego ks. Mikołaja Mikołajewicza oraz pochowane w okolicach Paryża.

Były minister sprawiedliwości w rządzie admirała Kozłowa Starynkiewicz oświadczył przedstawicielom prasy, że gen. Janin przywiózł do Francji jedynie rzeczy, znalezione przez komisję śledczą na miejscu spalenia prochów rodziny carskiej przez bolszewików w okolicach Jekaterynburga. Rzeczy te rzeczywiście stanowiły własność rodziny carskiej, lecz co do samych prochów, to zostały one spalone doszczętnie i na miejscu tej strasznej zbrodni zalążony został jedynie tylko palec kobiecy.

Czuwanie nad bezpieczeństwem podróżnych na kolejach.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 7. lipca.

Z powodu wznagających się wypadków obkradania podróżnych a szczególnie i rabunków w pociągach pasażerskich, zarządziły władze, by odtąd w pociągach pospiesznych i osobowych posterunkowi policyjni czuwali nad bezpieczeństwem podróżnych. Nowość ta przyczyni się niewątpliwie do polepszenia stosunków bezpieczeństwa na kolejach. Wypadki kradzieży wydarzały się w ostatnim czasie szczególnie na linii Lwów-Warszawa, zwłaszcza na odcinku Rozwadów-Lublin.

MIEDZYNARODOWY RAID SAMOCHODOWY.

Warszawa, 6 lipca.

Dzisiaj po godzinie 24-tej w nocy rozpoczął się 4ty raid samochodowy ze startem na placu Saskim. W kolejnym porządku wyruszyło przeszło 30 maszyn. Ten niezwykle konkurs rozgrywa się na przestrzeni 2483 klm. dookoła Polski.

Zbrodniarze, którzy Lwów chcieli wysadzić w powietrze staną przed sądem doraźnym.

Jest ich pięciu, w tem 3 Rusinów. — Niezwykle precyzyjna maszyna piekielna, z fabryki „zagranicznej”. — Szczegóły śledztwa trzymane w tajemnicy.

Lwów, 8. lipca.

(h) W sprawie usiłowanego wysadzenia w powietrze prochowni na Janowskim, co dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności zostało udaremnione, dowiadujemy się następujących szczegółów.

Dotychczasowy przebieg śledztwa, którego szczegóły są ciągle jeszcze trzymane w tajemnicy, ujawnił, iż aresztowani dotychczas sprawcy w liczbie pięciu działali w ścisłym ze sobą porozumieniu i na polecenie organizacji komunistycznej, za co mieli otrzymać wysokie wynagrodzenie w dolarach, a następnie mieli zostać przewiezieni do Szwedepji i tam otrzymać stanowiska oficerów.

Sprawcy niebywałego zamachu, którzy przyznali się do usiłowanej zbrodni, — pierwotnie mieli zamiar wysadzenia prochowni o godz. 10 rano, później jednak plan zmienili i przesunęli termin wybuchu na godz. 4 po południu (t. j. na godzinę, w której pracownicy prochowni opuszczają robotę), nie chcąc narażać życia ludzkiego. Skąd sprawcy otrzymali niezwykle misternie zbudowaną „maszynę piekielną”, dotąd nie ustalono, a eksperci wojskowi nie mogą nadziwić się doskonałemu mechanizmowi, który byłby w ozna-

czonym czasie z całą pewnością wybuchł i spowodował katastrofę. Maszynę tę wielkości pudełka od trzewików krytycznego dnia rano główny sprawca, idąc do roboty, przyniósł ze sobą pod paltem i umieścił w odpowiednim miejscu.

W ciągu dnia wczorajszego na miejscu niedoszłej zbrodni odbyło

się szereg wizji, dokonanych przez władze wojskowe, prokuratorskie i policyjne.

Jak nas informują w ostatniej chwili, sprawcy zamachu, między którymi jest 2 Polaków i 3 Rusinów — staną w najbliższych dniach przed sądem doraźnym.

„WOJNA” W POJĘCIU ARTYSTY.

Na międzynarodowej wystawie w Wenecji zdobyły sobie ogólne uznanie rzeźby polskiego artysty Edwarda Wittiga (ur. 1879 w Warszawie). Zagraniczne pisma ilustrowane przynoszą cały szereg reprodukcji jego rzeźb, wyrażając się o nich entuzjastycznie. Najpotężniejsze wrażenie budzi rzeźba pt. „wojna” którą zaprodukujemy.

„Reduta” we Lwowie.

Lwów, 8. lipca.

Idealnie zgrany, wytrawna kiero- rowany dtonia warszawski zespół „Reduta” zawitał w wędrowiec swej po wschodnich rubieżach Państwa i do Lwowa, by w naszym grodzie zdobyć świeże liście wawrzynu do zasłużonego rzetelnie wędca. Zespół ideowców, pracujących dla zdobycia najszerszych kół

rodzimej sztuce i polskiej pieśni, pracujących z świętym ogniem zapalu i z apostołskim zaparciem się własnego ja — musi oddziaływać na rzesze widzów, czuć umiające i działa też potężnie. Pomysł wystąpienia go na rubież o ludności mięszanej, był bardzo trafny, wydać też musi pożądane owoce.

Przedstawienia poprzedziły pik-

NADESŁANE.

KRYNICA Pensjonat „Jagiellonka”

Drowej FRĄCZKIEWICZOWEJ
5735 otwarty do końca września br.

Ettingera Balsam na odciski

usuwa radykalnie bez bólu uporczywe nagniotki i zgrubiałe naskórki.

Skład i wyrób: 3088

Apteka M. Ettingera
Lwów, pl. Gołuchowskich.

ARMAND CHARMAIN.

Raj utracony.

(Dokończenie)

Ze szpitala?! I chcesz mi właśnie teraz zapaskudzić całą salę?! Od dwóch godzin męczę się, żeby doprowadzić ją jako tako do porządku, — a tu przychodzi ta pokraka, brudny, zapchlony, i pakuje się na salę! Nie bratku, — nic z tego! Zabieraj mi się stąd — i żeby mi do wieczora noga twoja tu nie powstała! Zrozumiano?! Marsz!!

Wobec tak uprzejmego przyjęcia Laciboule, nieco urażony, wraca po schodach na podwórze.

— Wyrzucili mię ze szpitala, — wyrzucają mię ze sali. Gdzież pójdę? — mruczy pod nosem.

Jasny promień słońca pada mu w oczy. Laciboule się decyduje:

— Pójdę chyba „objąć się” po podwórzu...

Wyszedł na podwórze — wy-

szukał sobie słoneczny, zaciszny kącik, ułożył wygodnie worek na ziemi i siada na nim, rozkoszując się słońcem.

Zrywa się jednak natychmiast na widk oficera dyżurnego, który stanął nad nim, krzycząc z złością:

— A ty co tu robisz?

— Melduję...

— Przedewszystkiem milcz, kiedy do ciebie mówię! Wynos mi się stąd, gdzie ci się podoba. Tu cię nie chcą więcej widzieć! Nie wiesz że komendant przyjechał na inspekcję?!

Laciboule zmyka jak oparzony. Wpadł do kantyny — i stamtąd go jednak wyproszono, bo spodziewają się wizyty komendanta. Nie pomogły żadne argumenta, ani porzekanie pieniędzmi. Dla marnego zarobku paru franków nie można ryzykować swej opinji w takiej chwili!

Pozostają jeszcze stajnie; — może konie okażą się gościnniejszymi od ludzi!

Ale już na progu parobcy w sposób wcale niedwuznaczny dają mu

do zrozumienia, że ni ma tu miejsca dla niego. Nie po to wyczyścili miotłami podłogi, aby on je zasmarował swymi zabłoconymi pantoflami!

Nieszczęsny Laciboule pragnie gorąco, aby go chyba ziemia pochłonięta!... Nagle wzrok jego pada na białe dzwiczki, wiodące do pewnych dyskretnych apartamentów.

— Nareszcie jest ura owany! Ukrywa się we wnętrzu, — a licząc się z ewentualnością dłuższego pobytu, — urządza się odrazu odpowiednio. Przedewszystkiem zapala fajeczkę; — potem zabiera się do odczytywania różnych aforyzmów nasmarowanych po ścianach. Nie chcąc pozostać w tyle, dodaje do nich kilka swoich dowcipów i sentencji.

Zinęczony w końcu, siada wygodnie na swym worku. Ze zaś już od trzech godzin prawie oka nie zmrużył, — wkrótce zasypia błogo, — niczem niewinne dziecko nad brzegiem przepaści...

Nagle budzi go ostry prąd świeżego powietrza

no i ciekawe zagajenia p. Mieczysława Limanowskiego, wyjaśniałacę i cel wędrowki „Reduty” i znaczenie odtwarzanych dzieł. W sobotę widzieliśmy w teatrze „Nowości” widowisko muzyczne w układzie L. S. Schillera pod efektywnym tytułem „Pochwała weselości”. P. Schiller inscenizował najpopularniejsze pieśni polskie, znane doskonale każdemu dziecku, artyści zespołu warszawskiego odegrali je kapitalnie, wywołując wśród widzów szczerę rozrzewnienie. Spektakl ten winien być powtarzany wiele razy, przedewszystkiem dla młodzieży, rzesz robotniczych i włościańskich. Kult polskości spopularyzuje on stokroć silniej od wszelkich mów, kazań i książek.

W niedzielę wieczorem odegrał artyści na pl. Dominikańskim wobec zwartego tłumu przejętej do głębi publiczności Misterjum wiekancocne o Mece Pańskiej i Zmartwychwstaniu, również w układzie L. S. Schillera. Oparł się on na Misterjum z XVI. wieku Mikołaja z Wielkowiecka, na dewocjach, oficjach i obrzędach ludowych istworzył rzecz potężną w swym prymitywie. Przejęcie się artystów od twarzaniami przez nich scenami, mistrzowskie pozowanie się i gestyka, nieskazitelna dykcja, przepiękne ugrupowanie poszczególnych scen — stwarzały nastrój niezapomniany, który byłby o wiele większy, gdyby nie niemożliwy wprost nieporządek, panujący na placu, a wywołujący słuszne skargi widzów (drogo placących za miejsce, do których dostać się minę wszelkie wysiłki, nie mogli.

Zastępca.

O, pustko płynących godzin...

O, pustko płynących godzin,
O, długie chwile czekania,
O, śmierci, śmierci daleka,
O, bolu wiecznego żegnania.

Dni po dniach cicho przechodzą
Nie wiedzieć na co się czeka,
Bez końca czeka i marzy:
Wieczna Tesknota człowieka.

Zofja Krajewska

PREMIERA 8 7 924. Marysienka Kopernik.
KRÓLOWA KAROLINA ANGIELSKA

Dramat monarszej miłości serca, które nie siono pod koroną.

5472

Przeciw „uprzywilejowanym kredytobiorcom” kolei.

Kredytowanie przejazdu i przewozu koleją pochłaniało niepotrzebnie mnóstwo czasu i sił a gdy przyszło do płacenia „długi niespodzianie umorzono. — Sama dyrekcja lwowska straciła w ten sposób 6 biljonów mkp. — Czy wobec tego można mówić o „samowystarczalności kolei?”

Lwów, w lipcu

Mówiliśmy niedawno o kredytowaniu rozmaitym władzom państwowym należności kolejowych za przejazd osób i przewóz towarów. Kredyt ten polega na tem, iż odnośni kredytobiorcy, np. wojsko, policja, Gł. Urząd Ziemiński, Nacz. Nadzw. Komisariat do walki z epidemjami i t. d., nie opłacają kosztów przejazdowych czy przewozowych koleją zaraz przy odprawie, ale poszczególne dyrekcje kolejowe żmudnie wystawiają dopiero rachunki na owe kredytowane przejazdy i przewozy na podstawie dokumentów przewozowych, zaopatrzone w odpowiednie dowody kredytowania — i przedkładają je, zwyczajnie po kilku miesiącach pracy, do wyrównania. Dotyczące władzę badała następnie również miesiącami słuszność takich rachunków kredytowych, uznając je albo odrzucając, prowadząc często na ten temat z dyrekcjami kolej, nieśkończoną korespondencję i płacąc dość skąbrowi kolełowemu pretensje nierządki po paru latach, kiedy pretensje te, pierwotnie wysokiej wartości, stały się już wskutek szalonej dewaluacji... bez znaczenia. Wiele jednak było wypadków, w których korzystające z kolejowego kredytu instytucje państwowe wyrównały wspomniane długi wobec Zarządu kolei za lata 1920 — 1923 incl. dopiero w r. 1924 lub wogóle dotychczas jeszcze ich nie zapłaciły.

O tych zatem pretensjach skarbu kolejowego do uprzywilejowanych kredytobiorców chcemy pisać obecnie. Uległy one mianowicie waloryzacji po myśli obowiązującej ustawy, którą też waloryzacja Min. Kol. Żel. poleciło podwładnym Dyrekcjom przeprowadzić i zażądać od in-

teresowanych stron uiszczenia zwaloryzowanych należności.

Nad nader żmudnem zwaloryzowaniem setek kopułowatych aktów kredytowych pracowało w każdej Dyrekcji kolei, po kilka sił przez szereg tygodni, ale za to do skarbu kolejowego poczęły wpływać setki miliardów, co z uwagi na zasadę samowystarczalności kolei zapowiadało poważne dochody. Rachunki wszakże waloryzacyjne rosły stopniowo w dziesiątki biljonów (w lwowskiej Dyrekcji osiągnęły sumę około 6 biljonów) — tak, iż odnośni kredytobiorcy nie byli w stanie zapłacić tych długów... poprostu z braku gotówki. I cóż się stało?

Oto min. skarbu wzgl. z tegoż polecenia min. kolei żel. wydało podwładnym dyrekcjom rozkaz umorzenia wszelkich dopłat, obliczonych tytułem waloryzacji. Jednym pociągnięciem pióra dłużnicy pozbyli się multi-biljonowych zaległości, a skarb kolejowy nietylko, że nie dostał za kilkuletnie przegromne świadczenia na rzecz przerwanych władz państwowych, ale grubo jeszcze do tego dopłacił, zatrudniając moc pracowników przy zupełnie bezproduktywnym formowaniu i waloryzowaniu rachunków kredytowych — po to, ażeby ta cała z mozołem pokonana praca naraz znalazła się... w koszu. Naturalnie roboty waloryzacyjne odbywały się kosztem innych ważnych agend służbowych.

Nic dziwnego, iż w podobnych warunkach kolei nasza sama na siebie zapracować nie może i że dlatego usuwa się z kolejnictwa dziesiątki tysięcy ludzi w drodze czysto mechanicznej redukcji, pra-

gnąc kolej koniecznie uczynić rentowną.

Tym jednakowoż sposobem nie osiągnie się samowystarczalności kolei. Jak ją uzyskać, niech pomyślą nad tem czynnikami m. in. państwa. Nam tylko wypada zaznaczyć, iż nareszcie należałoby znieść raz przejazdy i przewozy władz i instytucji państw. za kredytowaniem należności, bo jest to istotnie przelewaniem z pustego w próżne, strata drogiego czasu i pieniędzy, wprost kolosalny balast dla skarbu kolejowego. Niechaj władze państwowe

płaca skarbowi kolełowemu z góry gotówka za przejazd i przewóz, lub skoro już jeżdżą i przewożą na kredyt, to po cóż później owa należność bezproduktywna a m. in. zwyczajnie mozolna i długotrwała praca nad formowaniem kredytowych rachunków, przeważnie umarżonych? Tak np. umorzono także wszystkie wierzytelności kolejowe w stosunku do m. in. spraw wojsk. za rok 1921. Dowództwo Okręgu Korpusu Nr. VI. we Lwowie fura odwoziło z powrotem lwowskiej Dyrekcji kolei stosy niehadanych wogóle dowodów i rachunków kredytowych z tego roku, nad których wygotowaniem pracowały przecież liczne siły dyrekcyjne przez szereg miesięcy i pobierały za to należne wynagrodzenia. Czy atoli nie szkoda czasu, nakładów i trudu ludzkiego na to prawdziwe... mówienie słomy??..

Anglik o polskim harcerstwie.

Warszawa, 7. lipca. (V) Dzisiejszy „Kurier Poranny” zamieszcza bardzo interesujące zdanie o zlocie i popisach harcerskich w Warszawie. Opinia ta pochodzi od kierownika ekspedycji harcerstwa angielskiego kap. rezerwy Mac Intyre. Jest to postać niezwykle oryginalna. Na piersiach ma szereg orderów wojennych, jest bardzo starym żołnierzem, mającym za sobą 23-letnią służbę wojskową, w tem wojnę południowo - afrykańską i 12 lat służby indyjskiej. Mac Intyre jest starym sekretarzem szkockiej organizacji harcerskiej. Zapytany o wrażenie, jakie na nim uczyniła Polska i zlot, odpowiedział: „Przyjęcie, jakiego doznał w was, jest nadzwyczaj serdeczne, uderzają nas przedewszystkiem uprzejmość, zainteresowanie i gotowość udzielania wszelkich informacji. Skauting polski znajduje się na wysokim poziomie. Szczególniej zaimponowała nam jedna z drużyn, która wykaza-

ła niezwykle pomysłowość, przedsiębiorczość i samowystarczalność. Namioty są wspaniałe, jak również i inne środki harcerstwa polskiego. Cechą — moim zdaniem — niekorzystną dla skautingu polskiego jest zbyt wiele zewnętrznych form, pozostałych jako echa charakteru wojskowego. My dążymy do wynalezienia własnych, odpowiadających skautingowi form, przez co uzyskamy zupełną jednolitość idei i strony zewnętrznej. Jako drobny przykład — zakończył Mac Intyre (tu wskazał szczególnej formy gwizdek sygnałowy) — może służyć ten oto sygnalizator, wydający głos kukulki. Przy jego pomocy wydajemy za pośrednictwem odpowiednich sygnałów wszelkie rozkazy i komendy, nie wypowiedział przy tem ani słowa”.

Czytacie „Szczytka”

HENRYK BALK.

Z malarni teatralnej.

Nieraz znajomi i nieznajomi zwracają się do mnie z pytaniami:

— Jak tam właściwie wygląda w pracowni pańskiego ojca?

— Jakim sposobem maluje się te ogromne dekoracje?

— Jakich używa się farb, pędzli, przyborów?

Pytań takich i podobnych zaspękuje mnie bez liku; nie mogę wprost się opędzić od ciekawości miłośników teatru. Aby raz tę kwestję wyjaśnić, postanowiłem „kropnąć” fei-leton o malarni teatralnej.

Lwowska malarnia teatralna mieści się w potężnym gmachu, położonym niezbyt romantycznie na placu Żobżowym. Parter, pierwsze i drugie piętro wypełnione są rekwizytami teatralnymi; na trzecim piętrze znajduje się pracownia malarzka. Jest to ogromna sala, idąca przez całą szerokość i długość gmachu, szklaną powalą nakryta. Oświetlenie mimo tego nie jest idealne wskutek wąskości okien, wychodzących na ulicę Słoneczną i plac Żobżowy.

Ktoś, kto by, nie zważając na u-

radzenie, rozejrzał się tylko po wysokich ścianach pracowni, natychmiast zrozumiałby, iż znajduje się w krainie, w której często i energicznie machają pędzlistkiem. Tutaj rozkłada się rozkosznie różowa dziewczica in puris naturalibus; tam wykrzywia się demonicznym grymasem czarna twarz Mefistofelesa; w innym miejscu śmieją się taskrawemi planami udatne karykatury członków malarni i wesole humoreski z życia wojskowego: „słowem, chaos ludzi, zwierząt, linii, wykreślasów łączy się w całość, pod którą z trudnością rozpoznasz pierwotny kolor ścian.

Na podłodze rozciągnięte olbrzymich rozmiarów płótno. Zszywa je się z mniejszych pasów i starannie rozpina drobnymi gwoździkami, t. zw. „gwiekłami”. Ale malować na niem jeszcze nie można; trzeba w pierw powlec je jednym zasadnym kolorem, czyli „zagruntować”. Czyni się to szczerkami, osadzonymi na długich i mocnych dragach. Staranne „gruntowanie” jest rzeczą, wymagającą dużej wprawy. Wiele wody upłynie, nim nowicjusz nauczy się tej „technicznej” roboty. Prowadzenie szczerki, ciężko bardzo idąca po płótnie, męczy niesłychanie, a kiedy spocony i zziębnięty „zółtodziób” dojedzie szczęśliwie do

końca okazuje się, iż zamiast jednego koloru, porobił ich... trzydzieści!

Gdy płótno już „zagruntowane”, rzuca się nań pierwszy zarys węglem. Węglem tkwią w długich osadkach, aby można było rysować stojąco. Do wyciągania linii prostych służą ogromne lineariusze, a często — silnie wyprężony sznurek.

Za postawę orientacyjną służą uprzednie szkice przygotowane lub plastyczne modele, przedstawiające w miniaturze „mise en scene” danej sztuki. Ten pierwszy zarys węglowy, to podwaliny późniejszej dekoracji. Trzeba na te ogromne płaszczyzny rzucić hystrem okiem wędza, trzeba z wyżyny syntetycznej spojrzeć na masę przyszłych szczegółów. Ustawiczna czułość na pytanie: „jak to będzie wyglądać?”, wspierana doskonałą znajomością sceny, towarzyszyć musi temu planowi generalnemu.

Szkic węglowy skończony; zaczyna się malowanie. Farb używa się wodnych. Stoja one w dużych garnkach na ruchomych paletach które służą również, do próbowania i mieszania kolorów. Wprawne oko rutynowanego malarza musi się tutaj liczyć ze zmianą barwy po wyschnięciu, z różnicą oświetlenia dziennego i sztucznego, z swoistemi

właścwościami farb rozmaitych. Pędzle, podobnie jak osadki węglowe, przeważnie posiadają długie rączki. Ale często bardzo zachodzi potrzeba używania pędzli krótkich. Pozycja malarza skurczona jest wtedy i niewygodna. Nieprzychylny już po krótkiej próbie czuje się, jak z krzyża zdiciły. A każdego bez wyjątku malarza dekoracyjnego poznać w związku z tą pozycją po... zakrzywionych nosach „buczków” wyduszonych kolanach spodni.

Malarstwo dekoracyjne jest pod pewnym względem podobne do sztuki aktorskiej, pod innym — do rzeźbiarskiej. Jak pierwsza bowiem musi się pogodzić z efemeryczną trwałością choćby najsłynniejszych wysiłków swoich; jak druga — także tworzyć napięcie ducha z ciężkim trudem fizycznym. Chętni, wywijający po metrowem płóciaku cienkim pędzelkiem, rychło się odstrasza ogromem pracy, jaką wkładać trzeba w te kilometrowe rozmiały. To też, gdy na gwałt malować przyszedzie do nowej sztuki, gdy zejdą się dwie lub trzy premiery w malarni wre ruch gorączkowy. Krzyżują się pytania, uwagi, wykrzykniki.

— W którym akcie „sta” ten o-
blok?

Znany publicysta francuski Robert Jouvenel, redaktor dziennika „L'Œuvre” zmarł w Paryżu. Jouvenel był jednym z najznakomitszych dziennikarzy francuskich. Należał do stronnictwa radykalnych socjalistów.

Wojskowe narady sojuszników. Minister Żeglugi powietrznej Thomson udał się do Paryża celem naradzenia się z gen. Nolletem.

Zagiął pasza zamierza wyjechać 11 bm. do Europy.

Raid samochodowy. Wczoraj po północy rozpoczął się Raid samochodowy. Pierwszy postój wyznaczono w Za moście. Skład samochodem odjadą do Zakopanego.

Celibat na uniwersytecie. Collegium profesorskie wydziału medycznego uniwersytetu Karola w Pradze uchwaliło, że każdy kandydat na asystenta musi się zobowiązać przed uchwaleniem nominacji do zachowania celibatu.

Minister dla spraw kobiecych. Dzienniki czeskie donoszą, że urzędniczkę państwowe w Czechosłowacji odbyły wielkie zebranie, na którym uchwałyły rezolucję, domagającą się ustanowienia ministra bez teki dla spraw kobiecych. Rezolucja żąda, aby tym ministrem bez teki była zawsze kobieta.

U nas inaczel. Ogólna ilość wydanych osobom prywatnym patentów na posiadanie stacji i użytkowanie sieci radiotelegraficznych wynosi w Anglii i Walii 702.000. Pozatem w Szkocji patentów takich wydano 98.000.

Cholera w Moskwie. Wedle doniesień z Moskwy, w różnych częściach miasta wybuchła cholera w takich rozmiarach, iż rząd był zmuszony przystąpić do budowy specjalnych baraków. Wśród robotników panuje silne wzburzenie z powodu głodu. Obawiają się wybuchu rozruchów.

70-letnia pływaczka. Pomiedzy jubilatami berlińskiego klubu pływackiego znajduje się p. Anna Bohm, licząca lat 70. W ostatnich 50 latach wygrała ona wiele nagród i obecnie jeszcze jest dzielną pływaczką.

TEATR WIELKI

Wtorek, 8. lipca, o godz. 7.30: Popis szkoły operowej Tow. Muz. pod dyktando prof. Zaremby.

Środa 9 bm. „Aida” (gośc. wyst. E. Luczarskiej i St. Gruszczyńskiego).

Czwartek 10 bm. „Fragmenty z opery” w wykonaniu szkoły operowej przy konserwatorium P. T. M.

TEATR MAŁY.

Wtorek, 8. bm. „On, ona i mama”.

Środa 9 bm. „On, ona i mama”.

Czwartek 10 bm. „On, ona i mama”.

Głosy publiczności.

MOWIA ŻE...

TARYFA DOROŻKARSKA USTALONA.

Tak donoszą dzienniki. Znana ze swej energii Dyrekcja Policji będzie najsurowiej ścigać wszelkie w tej mierze wykroczenia. Ale sceptycznym pewien jest tu zupełnie uzasadniony. Od wielu, wielu bowiem lat Dyrekcja Policji ustala taryfę, a dorożkarze najbardziej bojkotują ją. Wina to po części i taryfy, zwykle niedostatecznej, pociągającej za sobą nadwyżkę, naddatek, napiwek. jak to kto chce nazwać. Ostatecznie dochodzi do tego, że gość, nie chcąc być nadordynarnie zwymyślany, płaci tyle, ile dorożkarz żąda.

Bo i jakżeż może być inaczej? Wyobraźmy sobie, jakaś starsza pani wsiada na ul. Akademickiej i jedzie np. na ul. Wyspiańskiego. Tam płaci 1 zł. Dorożkarz opada ją grubiaństwami. Policjanta niema w pobliżu. Czyż ma się ona z nim kłócić? Okną sąsiednie otwierają się,

Wynalazca „zimnego światła”

JEDNO Z NAJDONIOSLEJSZYCH ZAGADNIEN FIZYKI ROZWIĄZANE PRZEZ FRANCUSKIEGO UCZONEGO.

Paryż, w lipcu.

(+) Odcławna marzeniem fizyków było wynalezienie „zimnego światła”. Jak wiadomo, zjawisko świecenia jest połączone z wydzielaniem ciepła, przy czem stosunek drobna część energii przechodzi w światło, resztę zaś pochłania ciepło.

Ta okoliczność, iż światło zawsze jest skojarzone nierozdzielnie z ciepłem, powoduje szereg niedogodności, które starano się dotąd bezskutecznie usunąć. Np. lampy elektryczne w atelier kinowym stanowią ciągle niebezpieczeństwo, gdyż grzeją bardzo silnie, grożąc zapaleniem się filmów. Wielkie lampy łukowe o sile 10 tys. świec niszczą wszelkie żyjące organizmy, w po-

bliżu przebywające. Lampy takie zdolają prześwietlić dłoń, a nawet klatkę piersiową człowieka, lecz prześwietlać nie jest niemożliwe, z powodu równoczesnego gorąca.

Obecnie donoszą, iż jeden z najwybitniejszych fizyków francuskich, Dussaud, zdołał rozwiązać zagadnienie „zimnego światła”: skonstruował „zapówkę” elektryczną bez żaru, nie rozgrzewającą się wcale mimo świecenia. Doniesie to odkrycie jest wynikiem żmudnych badań, które Dussaud prowadził niezmordowanie od r. 1913, nie mówiąc o nich ani słowa, dopóki nie był pewien ostatecznego tryumfu.

shrdlu shrdl emwy emiw yshrd shrdw

wychylają głowy, gromadka gapiów obojętnie przysługuje się tej miłej pogadance. Rzecz jasna, że pani ta, chcąc uniknąć skandalu, płaci jeszcze dwa razy tyle i umyka do bramy.

Ktoś inny zasłania się taksa.

— Taksa? — ordynarnie odpowiada rozpanoszony woźnica — jedź se pan na taksę! I tu następują soczyste epitety. Pozatem można być pewnym, że drugi raz, i ile go pozna dorożkarz, czyhający na „dobrych gości”, z tym pasażerem nie pojedzie! I nie ma siły, któraaby go zmusiła ruszyć się z miejsca, gdy on nie ma właśnie ochoty, mimo to, że stoi na stanowisku!

Pozatem stanowisk tych jest stanowczo za mało, względnie scentralizowane są wszystkie koło kawiarni Wiedeńskiej. Ale niech ktoś zechce, zwiłaszcza w nocy, znaleźć fiakra w okolicy — dajmy na to — Stryjskiego Parku. Może gonić piechotę pod George’a po niego! Dorożkarze nie chcą stać w innych okolicach miasta, a nie w środku, twierdząc, że tam „pies nie pojedzie”. Ale niech tylko stosują się do taryfy, z pewnością będą mieli odbyć, niewygodowana taksa leży przecie w ich własnym interesie!

Dorożka — w innych miastach Europy — rzecz codziennego użytku i potrzeby, stała się we Lwowie, dzięki zdzierstwu fiakrów i braku kontroli ze strony policji — zbyt kłopotliwym dla bogaczy, lub też środkiem dla odwożenia pijaków. Najwyższy czas z tem skończyć! Tenis.

Budujemy II.-gi Dom Techników.

(Ciąg dalszy.)

P. Filip Hardtmann, właśc. kaw. „Roma”, na zaproszenie p. Maksymiljana Burkera, zakupił udział II. D. T. i zaprasza ze swej strony P. Franciszkę Błockiego, właśc. kaw. „Wiedeńskiej”, p. Karola Szwajcara, właśc. kaw. „Europejskiej”, P. Franciszkę Moszkowitza, właśc. kaw. „Warszawa”, p. Jakóba Gażza, właśc. kaw. „Centralnej”, P. Matusów, właśc. kaw. „Renesans”, p. Zimmermana, właśc. kaw. „Republique”, p. Zaleskiego, właśc. cukierni przy ul. Akademickiej, p. Lenobela, właśc. kaw. „City” i p. Michała Landesa, właśc. kaw. „De la Paix” — do zakupu udziałów i wydania udziałowców.

Zaprzepaszczone 20 gramów radu.

(+) Jak wiadomo, cały zapas radium, jaki się znajduje na świecie, wynosi 425 gramów. Jak się obecnie okazuje, podczas wojny światowej zużyto stosunkowo znaczna część tego bezcennego pierwiastka całkiem nieproduktywnie — bo na cele wojenne, a mianowicie do sporządzania masy świecącej. Tak, że medycyna, która właściwie powinna mieć wyłączne prawo do używania radium — straciła skutkiem tego znaczną ilość szczerzego zapasu.

Rozrzutność to nie do wybaczenia, zważywszy, że świecące kompas, zegarki itp. mogą być równie dobrze sporządzane z mezothorium.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

DYSTYNGOWANY Francuz poszukuje towarzysza w Polki celem nauki języka polskiego. Listy pod „Francuz” do Biura Sokołowskiego, Jagiellońska 7. 5461

Posady i prace

PRZYJME SKROMNA posadę kawalerską w Zarządzie dóbr, kusów, rutynowany sekretarz i kontrolor gospodarczy oraz rachmistrz magazynier. Strusek - Pachole, Światyn. 5462-3

UCZNI do praktyki przyjmie Zakład instalacyjny dla wodociągów, ogrzewań centralnych Józef Tworzyński, Lwów, ul. Strzelecka 7. 5467-7

BIURO NIEMCZYŃSKIEJ. Lwów, plac Akademicki 3. Telefon 4361, poleca kilka Francuzek, kwalifikowane siły nauczycielskie, bony, pielęgniatki, gospodynie, kuchniwe, kucharki, kuchark, służbę wszystkich zawodów, ofiaruistów gospodarczych, lasowych. Poszukuje wiele sił nauczycielskich. 5454-4

Mieszkania, lokale, skłopy

STARSA poważa pani poszukuje na stałe wielkiego, jasnego, meblowanego pokoju w dobrym położeniu. Zgłoszenia Sabier, Ciockowicza 7. 5466

4 POKOJE z kuchnią do zamiany na 2 pokoje z kuchnią, przedpokoje. Wadomość w Almatar 11, „Gazety Porannej”. 5455-2

Kupno, sprzedaż, zamiana

KRYNICA. Do sprzedania willa murowana o 20 pokojach umiarkowanych. Cena 45.000 dolarów. Pisemne zgłoszenia pod „Korzystna okazja” Kraków, skrytka pocztowa 105. 5474

MASZYNA DRUKARSKA 40,30 z maszyną do linowania okazynie do sprzedania. Drukarza Al. Szkolnika w Robotynie. 5495

SEKRETARZYK antyczny prawdziwy, najstarszy Biedermeyer, przepiękny okaz świeżo odnowiony okazynie do nabycia. Zgłoszenia Adm. „Gazety Porannej” Podwale 3 od 10—11. 2738

„SZCZUTEK”

Jedyny w Polsce tygodnik polityczno-satyryczny na poziomie wielkoeuropejskim. Wszystkie ilustracje w kolorach, wykonywane przez najwybitniejszych karykaturzystów polskich.

Stale współpracownictwo najlepszych sił literackich.

Humor! — Satyra! — Aktualność!

Numer pojedynczy 50 groszy. — Prenumerata kwartalna 6 zł.

Redakcja i Administracja: Lwów, Podwale 3.

SPÓLNIKA do intratnego przedsiębiorstwa handlowego przez wie lekarza. poszukuję. Administracja pod „Pięć tysięcy” 5463

PIELĘGNACJA CERY, masaż olejniaczy, usuwanie pryszczycy, wągrów, piegów, zmarszczek. Kosmeo, Mikolaja 7. 5301-8

PASY brzuszne, rupturowe, maciczne, suspensorja, prezerwatywy, nożyczki czy gumowe na żyłaki, opaski inenstruacyjne, pesary rozmaite, hegary, gąbki, strzykawki zapobiegawcze dla rżn itd. tylko **STANISLAW BARAN**. Lwów, Akademicka 26. 5260-30

SOLEC Zakład wód min ralnych i kąpieli błotnych znanych ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, chorobach skóry, nerw. **Ówarty do 20. wrzesnia. Ceny u rzymania zniżone.** Informacje wysła Zarząd Solca, poczta Solec-Zdroj 5311

GROBOWCE, POMNIKI i wszelkie roboty cmentarne oraz **MARMURY W PŁYTACH** do wszelkich celów poleca **Ludwik Tyrowicz** Lwów, ulica Plekarska 93. 5411

NAJWIEKSZY MAGAZYN GRAMOFONO oraz największy wybór najnowszych płyt, jak: „RIINE”, „TUTENKAMEN”, „BANANY” etc. u firmy **Immerglück** 542 JAGIELLOŃSKA 17.

Świeżo opisał pracę podręcznik p. t.: **RYS SYSTEMATYCZNY PRZEPISÓW** personalnych dla funkcjonariuszów państwowych opracowany przez dra Komada Perćsa, starszego komisarza poczty. Obecnie systematyczne zestawienie postanowień ustawy o państw. służbie cywilnej, ustawy dyscyplinarnej, apozemowej, emerytalnej i rozporządzeń dodatkowych. Podręcznik niezbędny dla funkcjonariuszów państw., przygotowujących się do egzaminów fachowych, administracyjnych i rachunkowych. **CENA 2 ZŁOTE** wraz z kosztami przesyłki. — Zamówienia z przekazaniem ceny należy skierować do Oddziału 2. Dyrekcji poczt i telegrafów w Krakowie. 5470

DYWANY na wzór perski, z fabryk Bielskich poleca skład fabryczny firmy **A. WITTELS**, następcą Tillera **Lwów, ul. RUTOWSKIEGO 7.** 5403 naprzeciw katedry **Dogodne warunki spłaty.**

50% opustu. Jedną trzecią pieniędzy zaoszczędzi każdy, kto kupi książki szkolne do 7 lipca br. włącznie w Księgarni **M. H. RUBINA**, Lwów, ul. Batorego 1, 4 i Krzywa 9. **TANI TYDZIEŃ! KSIĄŻKI SZKOLNE** na nowy rok szkolny, używane, w najnowszych wydaniach po zniżonej cenie **ZA POŁOWE CEN** nowych, sprzedaje każdemu, kto powoła się na niniejsze ogłoszenie. Książki używane z naszego składu są praktyczniej niż nowe, bo w sztywnej półpłóciennej oprawie. — Po tym terminie opust jak zwykle 1/3 ceny. Nowe książki szkolne, jakoteż podarki dla dobrych uczniów stac na składzie. Kupno i zamiana wszelkich książek. 5432

PFAU Rynek 19 poleca 5322 **POŃCZOCHY** **Trwałe, jak nigdzie Piękne, jak u nikogo Taniej, niż wszędzie bo wchód przez sień.** Cienkie nitciane podw. stopa . . . . 0 93 szwem podw. stopa . . . . 1 30 Patentowe damskie szifre . . . . 1— Aia Fior podwójna stopa . . . . 1 50 Grubsza Fildekos szwem podw. . . . 2— Jedw. Flor szwem podw. stopa . . . . 3 30 Franc. Flor „Non plus ultra” . . . . 3 10 Czysto elw. szwem po w. stopa . . . . 3 50 **Stopy „IDEAL”** . . . . 56 **REKANICZKI** si nie . . . . od 1 **SKARPECKI** przeróżne . . . . od — 45 **REFORMY** praktyczne . . . . od 2-10

Rozkład jazdy pociągów pospiesznych i osobowych ważny od 1. czerwca 1924.

ZE LWOWA ODCHODZĄ:
Przez Kraków:
Przez Belzec-Rejowiec:
Do Warszawy 14.10, 23.35.
Przez Przeworsk-Rozwadow:
Do Bielska 7.45.
Katowice 10.10P.
Piotrowie 3.55, 19.40P, 20.40.
Poznania 15.25P (przez Katowice).
Zywca 23.40.
Do Skarzska 17.50 (Tarnobrzeg-Sobow)
Warszawy 9.35P, 20.10P.
Przez Sapieżankę - Włodzimierz Wołyński:
Do Grajewa 9.40 (przez Kowel).
Kowla 18.36.
Wilna 9.40 (przez Brześć-Białystok).
Przez Krasne:
Do Równego 13.45, 22.35.
Tarnopola 6.20, 9.20P, 15.50, 23.45.
Wilna 13.45, 22.35 (przez Zdobunów-Sarny).
Zdobunowa 13.45, 22.35
Przez Stryl:
Do Borysławia 9.40P, 19.20, 23.15.
Lawocznego 7.10, 16.05.
Przez Sambor:
Do Nowego Zagorza 7.50, 23.10.
Sianek 14.05.
Przez Chodorów:
Kołomyi 14.25.
Sniatyna 9.30P, 10.05, 20.60P, 23.00.
Stanislawowa 6.25.

DO LWOWA PRZYCHODZĄ:
Przez Kraków:
Z Bielska 17.15.
Katowice 19.05P.
Piotrowie 6.55, 7.55P, 21.20.
Poznania 12.35P (przez Katowice).
Zywca 9.50.
Przez Rejowiec-Belzec:
Z Warszawy 6.10, 15.40.
Przez Rozwadow-Przeworsk:
Ze Skarzska 5.30 (przez Sobow-Tarnobrzeg).
Warszawy 8.20P, 19.35P.
Przez Włodzimierz Wołyński-Sapieżankę:
Z Grajewa 19.45 (przez Kowel).
Kowla 9.18.
Wilna 19.45 (przez Białystok-Brześć).
Przez Krasne:
Z Równego 7.25, 16.20.
Tarnopola 6.00, 12.25, 18.35P, 22.05.
Wilna 7.25, 16.20 (przez Sarny-Zdobunów).
Zdobunowa 7.25, 16.20
Przez Stryl:
Z Borysławia 6.45, 13.55, 18.25P.
Lawocznego 9.55, 22.10
Przez Sambor:
Z Nowego Zagorza 7.20, 19.25.
Sianek 10.05.
Przez Chodorów:
Z Kołomyi 12.05, 22.29.
Sniatyna 5.55, 9.10P, 17.20, 18.50P.
Stanislawowa —

Pociągi podmiejskie:

Do Jaworowa 7.15, 17.25.
Do Podhajec 7.35, 16.25.
Do Rawy Ruskiej 8.00, 19.00.
Do Stojanowa 7.05, 17.35.
Do Brzuchowic 10.30, 13.55*, 15.20, 17.00*, 18.20*, 20.45Δ.
Do Chodorowa 17.40.
Do Gródka Jagiell. 14.10=, 16.15Δ.
Do Janowa 13.35+.
Do Komarna 14.50\$.
Do Mszany 6.00X, 14.10.
Do Szczercza 14.15□.
* Kursuje od 1. czerwca do 30. września i od 15. maja do 4. czerwca 1925 w niedziele i rzym. kat. święta.
Δ Kursuje od 1. lipca do 31. sierpnia w niedziele i rzym. kat. święta.
= Kursuje na odcinku Mszana-Gródek tylko każdej soboty.
A Kursuje codziennie z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt rzym. kat.
SS Kursuje każdej soboty.

Z Jaworowa 8.15, 17.15.
Z Podhajec 8.51, 22.30.
Z Rawy Ruskiej 8.44, 20.27.
Ze Stojanowa 10.20, 18.50.
Z Brzuchowic 7.32, 11.30, 14.56*, 16.40, 18.02*, 20.05*, 21.45Δ.
Z Chodorowa 7.10.
Z Gródka Jagiell. 16.35SS, 18.35Δ.
Z Janowa 20.40+.
Z Komarna 21.05\$.
Z Mszany 7.25X, 15.30X.
Ze Szczercza 17.00□.
+ Kursuje od 1. czerwca do 31. sierpnia w niedziele i rzym. kat. święta.
\$ Kursuje od 1. czerwca do 30. września i od 1. maja do 4. czerwca 1925 codziennie.
X Kursuje codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt rzym. kat.
■ Kurs. codziennie z wyjątkiem sobót.
□ Kursuje od 1. czerwca do 30. czerwca i od 1. września do 4. czerwca codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt rzym. kat.

Ze Lwowa-Podzamcza odchodzą:
Do Grajewa 10.00
Kowla 18.55.
Podhajec 7.51, 16.41.
Radziwiłłowa 19.15.
Stojanowa 7.23, 17.57.
Tarnopola 6.40 9.37P, 16.20, 0.11.
Zdobunowa 14.06, 23.04.
Ze Lwowa-Lyczakowa odchodzą:
Do Podhajec 8.16, 17.06.
Winnik 5.55, 14.10, 18.27, 20.00*.
* Kursuje od 1. czerwca do 30. września w niedziele i rzym. kat. święta.
Ze Lwowa-Kieparowa odchodzą:
Do Brzuchowic 6.37, 10.38, 14.02*, 15.33, 17.08*, 18.27*, 20.52Δ.
Janowa 13.42+.
Jaworowa 7.54, 17.33.
Rawy Ruskiej 8.07, 19.07.
Warszawy 14.19, 23.43.
* Kursuje od 1. czerwca do 30. września i od 15. maja do 4. czerwca 1925 w niedziele i rzym. kat. święta.
+ Kursuje od 1. czerwca do 31. sierpnia w niedziele i rzym. kat. święta.

Do Lwowa-Podzamcza przychodzą:
Z Grajewa 19.25.
Z Kowla 8.46.
Z Podhajec 8.28, 22.09
Z Radziwiłłowa 8.59.
Ze Stojanowa 9.59, 18.29.
Z Tarnopola 5.36, 12.01, 18.20P, 21.40
Ze Zdobunowa 6.58, 15.58.
Do Lwowa-Lyczakowa przychodzą:
Z Podhajec 8.07, 21.51.
Z Winnik 7.20, 15.38, 19.31, 20.59*.
Do Lwowa-Kieparowa przychodzą:
Z Brzuchowic 7.25, 11.23, 14.49*, 16.33, 17.55*, 19.57*, 21.38Δ.
Z Janowa 20.33+.
Z Jaworowa 7.52, 17.01.
Z Rawy Ruskiej 8.37, 20.20.
Z Warszawy 6.03, 15.32.
Δ Kursuje od 1. lipca do 31. sierpnia w niedziele i rzym. kat. święta.
Godziny tusto drukowane z dodatkiem P. oznaczają pociągi pospieszne.

PANOWIE! 49-6
Kapelusz modny, elegancki i w najlepszym gatunku kupić powinno się w specjalnych składnicach **RUDOLFA NEUWELTA** Fabryka: ul. Halonowa 3. 4986 pl Marjański 8. Kazim orzowska 25, Gródoka 72. Krakowska 25.

INSERUJCIE W GAZECIE „PORANNEJ”

SAMOCCHODY MATHIS STRASSBOURG, FRANCJA. Najekonomiczniejsze zużycie benzyny: 7 litrów na 100 km. 4- i 6-cylindrowe. 2-, 3-, 4-osobowe. — Ceny od 5.000 do 10.000 złotych. Ewentualne ulgi w spłatach. Polska Spółka dla sprzedaży samochodów MATHIS „ESHAPÉ” Lwów, Akademicka 15. Telefon 469. 5258

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpalowy milimetry w ogłoszeniach zwykłych 10 gr.; w nadesłanem 26 gr.; po kronice 30 gr.; w tekście (kronika, raport, dział ekonomiczny) 35 gr. na pierwszej stronie 40 gr.; za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 6 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 8 gr., matrymonialne korespondencje prywatne 10 gr., dla poszukujących pracy 4 gr.; jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 239 zł. pol., 1 cała strona w części tekstowej 400 zł. pol., cała strona po nagłówku 475 zł. pol. Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. Odpowiedzialność za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

© © Należyłość pocztową Prenumerata miesięczna 4 zł. 25 gr. — Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr. — Za granicą 5 zł 50 gr. — © ©

Z drukarni „Poranna” pod zarządem Z. Bielbusiewicza we Lwowie. Odpowiedzialny redaktor: MARJAN MACHALSKI.